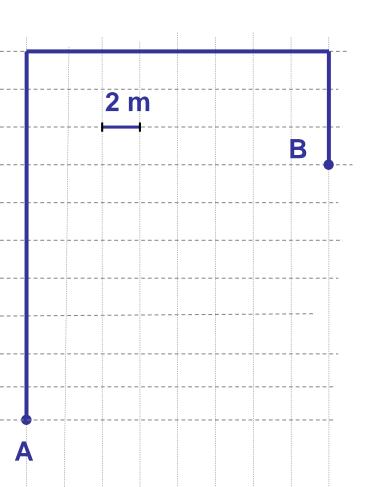
ĶERMEŅU VIENMĒRĪGA KUSTĪBA.

Rotaļu automašīna pārvietojās tā kā parādīts zīmējumā.

Aprēķināt automašīnas veikto ceļu;

Aprēķināt tās pārvietojumu;

 Aprēķināt vidējo ātrumu visā ceļā, ja ceļa posmos pavadītais laiks ir attiecīgi 2 min 20 s, 100 s un 40s.

Rotaļu automašīna pārvietojās tā kā parādīts zīmējumā.

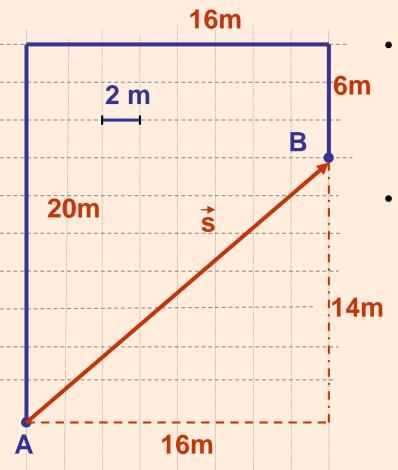
Aprēķināt automašīnas veikto ceļu;

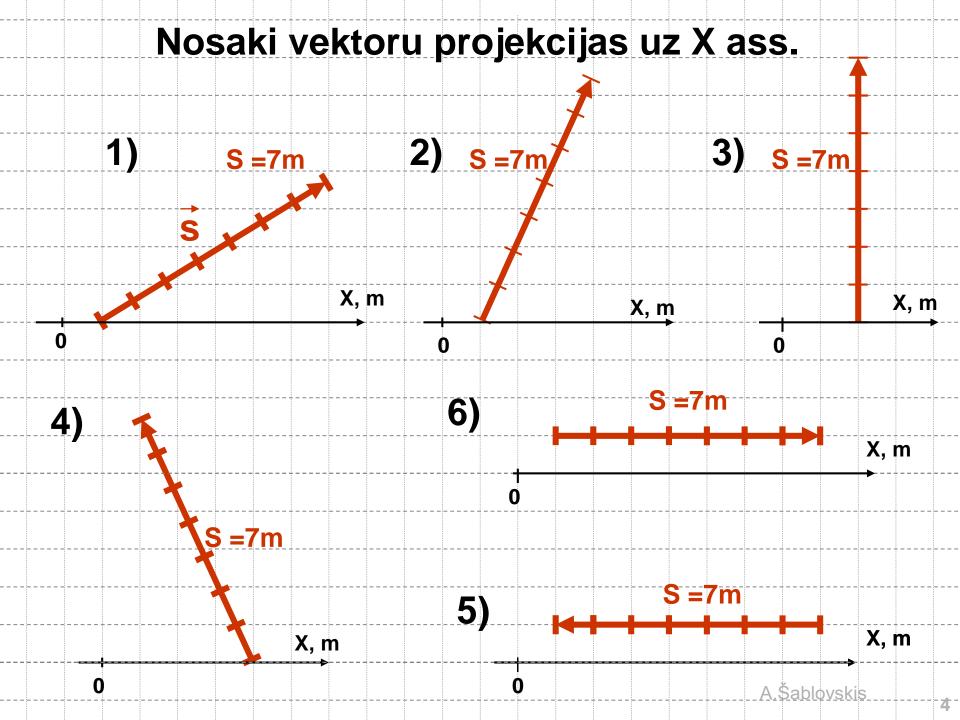
Aprēķināt tās pārvietojumu;

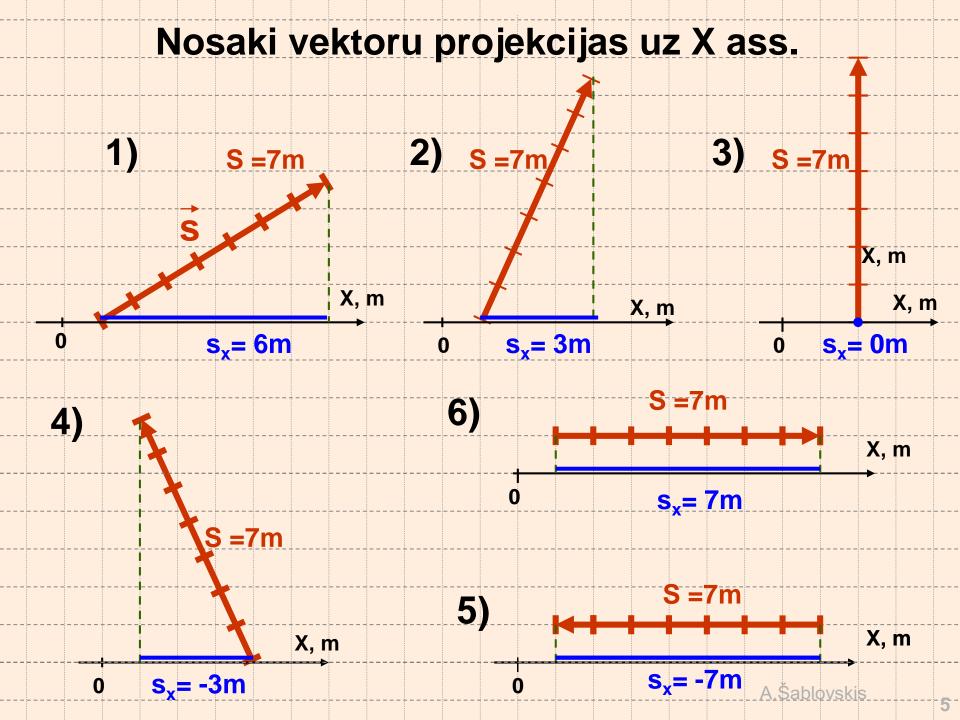
$$S = \sqrt{16^2 + 14^2} = \sqrt{452} = 21.3m$$

Aprēķināt vidējo ātrumu visā ceļā, ja ceļa posmos pavadītais laiks ir attiecīgi 2 min 20 s, 100 s un 40s.

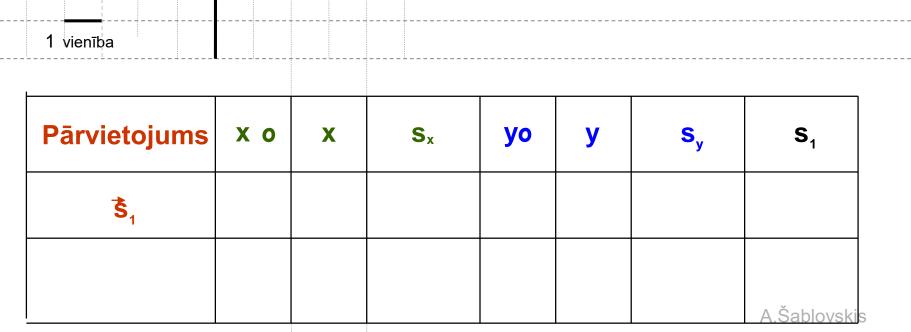
$$V = \frac{20 + 16 + 6}{140 + 100 + 40} = \underline{0.15 \text{ m/s}}$$

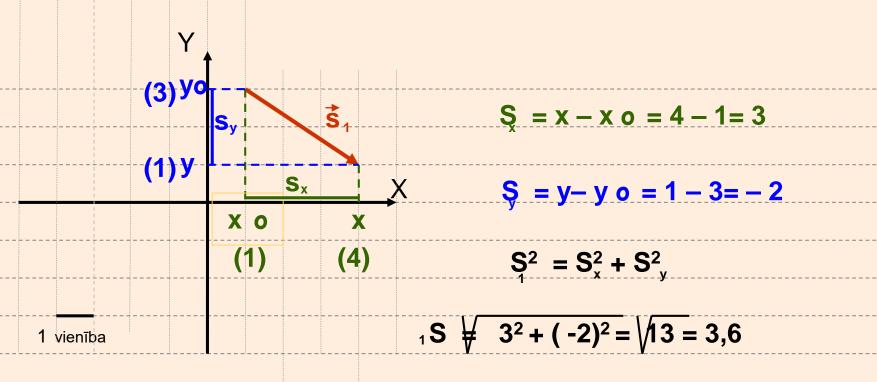

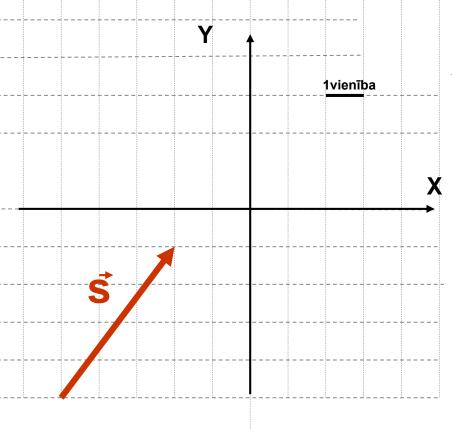
Nosaki prasītos lielumus un ieraksti tabulā.

Nosaki prasītos lielumus un ieraksti tabulā.

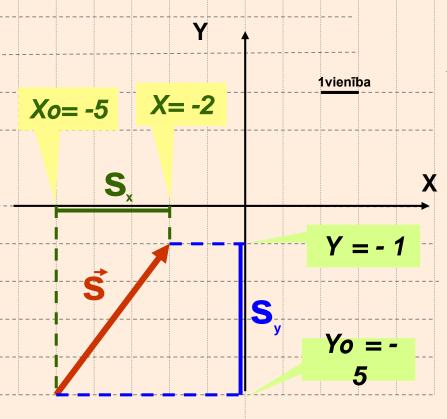
Pārvietojums	хо	X	S _x	yo	y	S _y	S ₁
* 5 ₁	1	4	3	3	1	- 2	3,6
							A Čahlavali

Aizpildi tabulu.

/ Parādi aprēķinus /

Pārvietojums	хо	X	S _x	yo	y	S _y	S
							A.Šablovskis

Aizpildi tabulu.

/ Parādi aprēķinus /

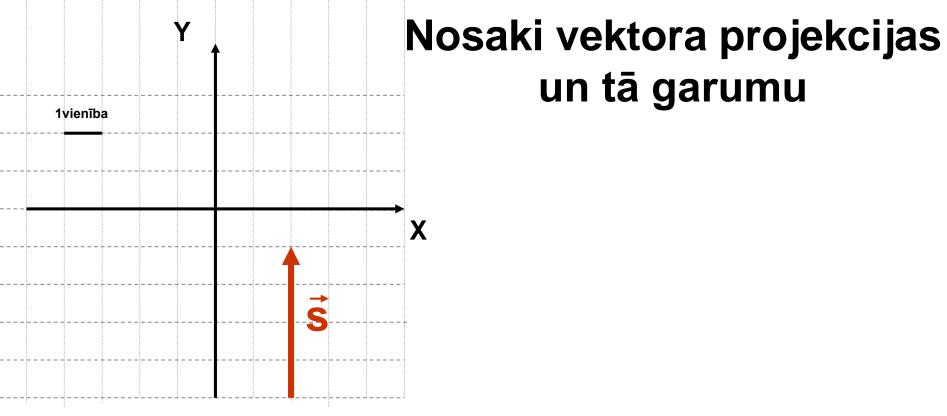
$$S_x = x - x \circ = -2 - (-5) = 3$$

$$S_y = yo - y = -1 - (-5) = 4$$

$$S^{2} = S_{x}^{2} + S_{y}^{2}$$

$$S = \sqrt{3^2 + 4^2} = 5$$

Pārvietojums	хо	x	S _x	yo	y	S _y	S
	- 5	- 2	3	- 5	- 1	4	5 A.Šablovskis

XO = X =1vienība Y = -1Yo = -

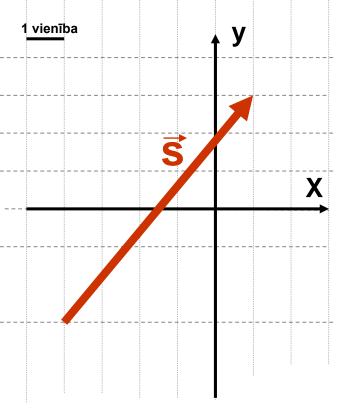
Nosaki vektora projekcijas un tā garumu

$$S_x = x - xo = 2-2 = 0$$

$$S_y = y - yo = -1 - (-5) = 4$$

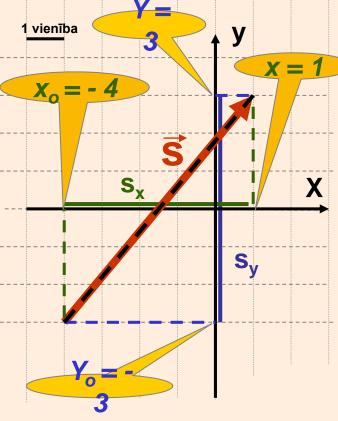
$$S^2 = S_x^2 + S_y^2$$

$$S = \sqrt{o^2 + 4^2} = \sqrt{16} = 4$$

leraksti pareizo atbildi!

- 1.Pārvietojuma sākuma punkta projekcija uz X ass ir
- 2.Pārvietojuma beigu punkta projekcija uz X ass ir
- 3.Pārvietojuma sākuma punkta projekcija uz Y ass ir
- 4. Pārvietojuma beigu punkta projekcija uz Y ass ir
- 5.Pārvietojuma projekcija uz X ass ir
- 6. Pārvietojuma projekcija uz Y ass ir
- 7. Pārvietojuma modulis ir

leraksti pareizo atbildi!

- 1.Pārvietojuma sākuma punkta projekcija uz X ass ir -4
- 2.Pārvietojuma beigu punkta projekcija uz X ass ir
- 3. Pārvietojuma sākuma punkta projekcija uz Y ass ir -3
- 4.Pārvietojuma beigu punkta projekcija uz Y ass ir 3
- 5.Pārvietojuma projekcija uz X ass ir
- 6. Pārvietojuma projekcija uz Y ass ir
- 7. Pārvietojuma modulis ir

$$S_x = 5$$

$$S_v = 6$$

$$S = 7.8$$

$$S^2 = S_x^2 + S_y^2$$

$$S = \sqrt{5^2 + 6^2} = 7.8$$

Vienmērīgās taisnlīnijas kustības vienādojums.

Vienmērīga taisnlīnijas kustība x ass virzienā

Vienmērīga taisnlīnijas kustība pretēji x asij .

$$X = X_o + V_o t$$

kustības vienādojums

$$V = V_o$$

ātruma vienādojums

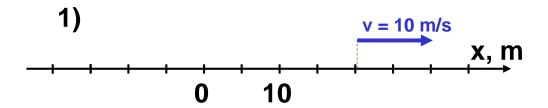
$$X = X_o - V_o t$$

kustības vienādojums

$$V = -V_o$$

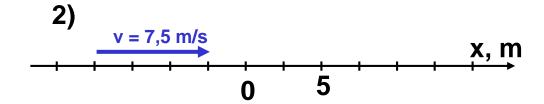
ātruma vienādojums

Uzrakstīt kustības vienādojumu un noteikt koordināti pēc 5 sekundēm.

Kustības vienādojums . . .

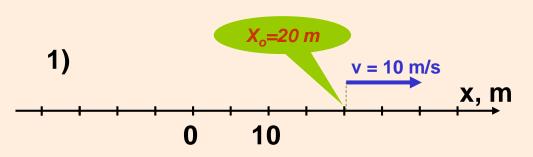
Koordināte pēc 5 s ....

Kustības vienādojums . . .

Koordināte pēc 5 s ....

Uzrakstīt kustības vienādojumu un noteikt koordināti pēc 5 sekundēm.

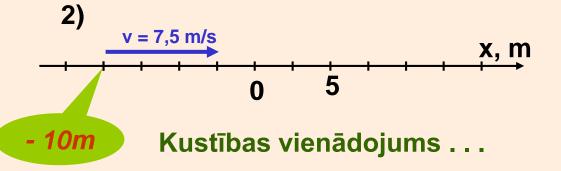
 $x = x_0 + v_0 t$

 $X_o=20 m$

Kustības vienādojums . . .

Koordināte pēc 5 s ...

a)
$$x = 20 + 10 t$$

b)
$$x = -10 + 7.5.5 = 27.5 \text{ m}$$

Pēc dotā vienādojuma noteikt: sākuma koordināti, kustības virzienu un ātrumu. Aizpildi tabulu.

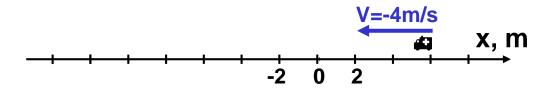
Nr.	Kustības vienādojums	Sākuma koordināta,m	Kustības ātrums, m/s
1.	X = 5 + 10 t		
2.	X = -10 + 0.4t		
3.	X = 8 t		
4.	X = - 0,2t		
5.	X = -2 - 7t		

Pēc dotā vienādojuma noteikt: sākuma koordināti, kustības virzienu un ātrumu. Aizpildi tabulu.

Nr.	Kustības vienādojums	Sākuma koordināta,m		Kustības ātrums, m/s
1.	X = 5 + 10 t	5	X ass virz.	10
2.	X = -10 + 0,4t	-10	X ass virz.	0,4
3.	X = 8 t	0	X ass virz.	8
4.	X = - 0,2t	0	pretēji X asij	-0,2
5.	X = -2 - 7t	-2	pretēji X asij	-7

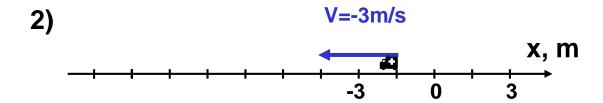
Uzrakstīt kustības vienādojumu un noteikt koordināti pēc 3 sekundēm.

1)

Kustības vienādojums . . .

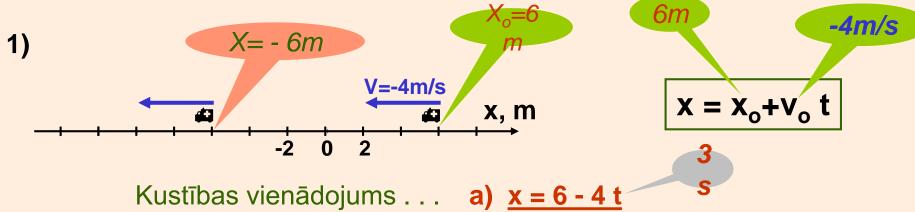
Koordināte pēc 3 s ...

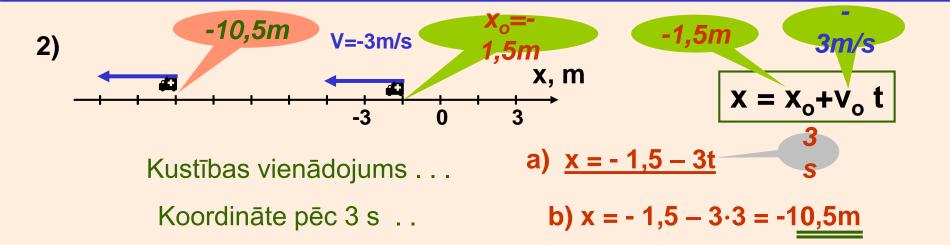
Kustības vienādojums . . .

Koordināte pēc 3 s ...

Uzrakstīt kustības vienādojumu un noteikt koordināti pēc 3 sekundēm.

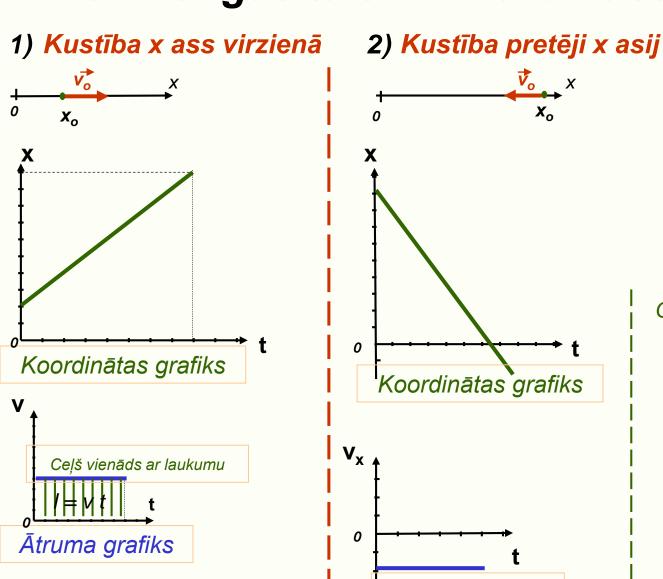

- Koordināte pēc 3 s ...
- b) x = 6 4.3 = -6 m

Vienmērīgās taisnvirziena kustības grafiki.

Ātruma grafiks

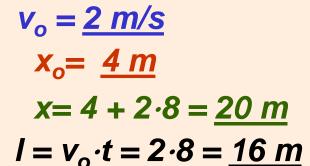
Ķermeņa kustības vienādojums ir šāds : x = 4 + 2t. Nosaki:

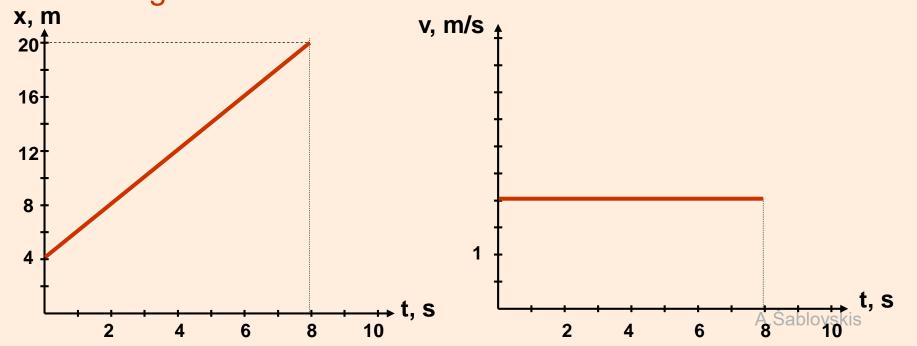
- ķermeņa kustības ātrumu ;
- sākuma koordināti;
- koordināti pēc 8 sekundēm;
- veikto ceļu pēc 8 sekundēm.
- Konstruē koordinātas un ātruma grafiku.

Ķermeņa kustības vienādojums ir šāds :

$$x = x_0 + v_0 \cdot t$$
  $x = 4 + 2t$. Nosaki:

- ķermeņa kustības ātrumu;
- sākuma koordināti;
- koordināti pēc 8 sekundēm;
- veikto ceļu pēc 8 sekundēm.
- Konstruē koordinātas un ātruma grafiku.

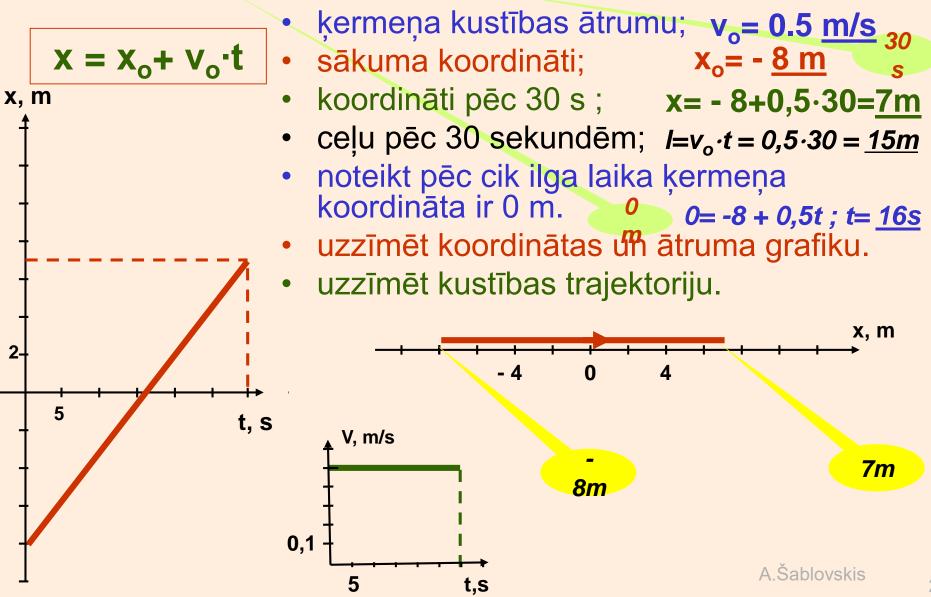

Ķermeņa kustības vienādojums ir šāds : x = -8 + 0.5t. Nosaki :

- ķermeņa kustības ātrumu;
- sākuma koordināti;
- koordināti pēc 30 s;
- ceļu pēc 30 sekundēm;
- noteikt pēc cik ilga laika ķermeņa koordināta ir 0 m.
- uzzīmēt koordinātas un ātruma grafiku.
- uzzīmēt kustības trajektoriju.

Ķermeņa kustības vienādojums ir šāds :

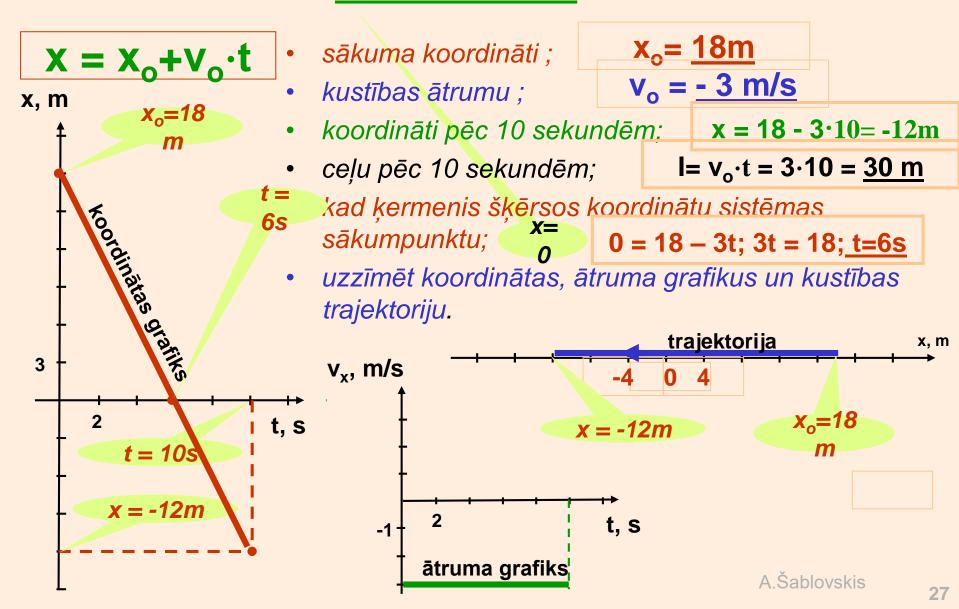
$$x = -8 + 0.5t$$
. Nosaki:

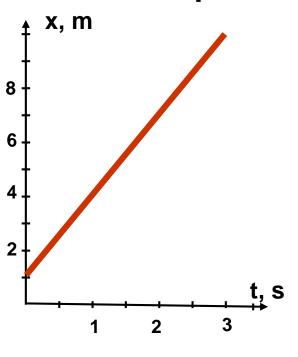
Ķermeņa koordināte mainās pēc šāda likuma : x = 18 - 3t; Nosaki :

- sākuma koordināti ;
- kustības ātrumu ;
- koordināti pēc 10 sekundēm;
- ceļu pēc 10 sekundēm;
- kad ķermenis šķērsos koordinātu sistēmas sākumpunktu;
- uzzīmēt koordinātas, ātruma grafikus un kustības trajektoriju.

Ķermeņa koordināte mainās pēc šāda likuma : x = 18 − 3t ; Nosaki :

Grafikā paradīta lodītes koordinātas atkarība no laika.

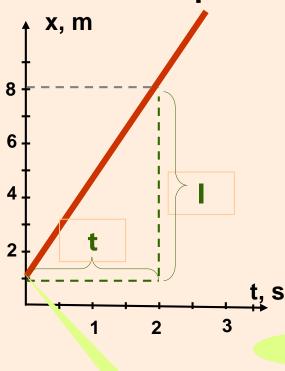
Cik liels ir lodītes ātrums?

Uzraksti lodītes kustības vienādojumu.

- Uzraksti lodītes ātruma vienādojumu.
- Aprēķini lodītes ceļu 10 sekundēs.

Uzzīmē ātruma grafiku.

Grafikā paradīta lodītes koordinātas atkarība no laika.

Cik liels ir lodītes ātrums?

$$v_o = \frac{1}{t} = \frac{7}{2} = \frac{3.5 \text{ m/s}}{2} = \frac{3.5 \text{ m/s}}{s}$$

Uzraksti lodītes kustības vienādojumu.

$$x = x_0 + v_0 t$$
  $x = 1 + 3.5 t$

Uzraksti lodītes ātruma vienādojumu.

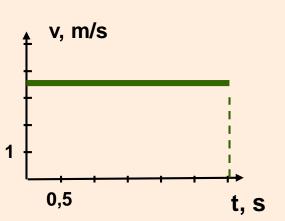
$$x_0=1$$

$$V = V_o$$

$$v = 3,5$$

 $x_0=1$

Aprēķini lodītes ceļu 10 sekundēs.

$$I = v_o t = 3.5 \cdot 10 = 35 \text{ m}$$

Uzzīmē ātruma grafiku.

Grafikā paradīta ķermeņa koordinātas atkarība no laika.

x, m

3

Uzrakstīt ķermeņa kustības vienādojumu.

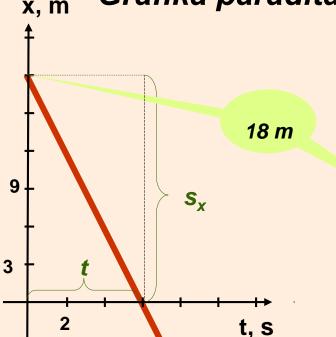
ķermeņa ātruma vienādojumu.

Aprēķināt ķermeņa koordināti pēc 8 sekundēm.

Uzzīmēt ātruma grafiku

t, s

Grafikā paradīta ķermeņa koordinātas atkarība no laika.

88

Noteikt ķermeņa ātrumu.

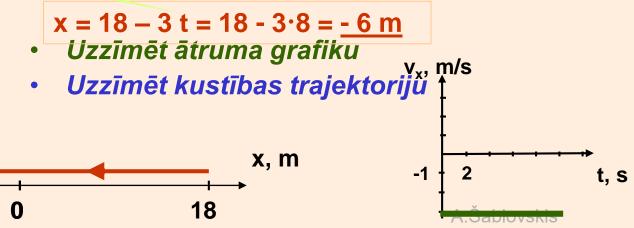
$$V_o = \frac{s_x}{t} = \frac{-18}{6} = -3 \text{ m/s}$$

Uzrakstīt ķermeņa kustības vienādojumu.

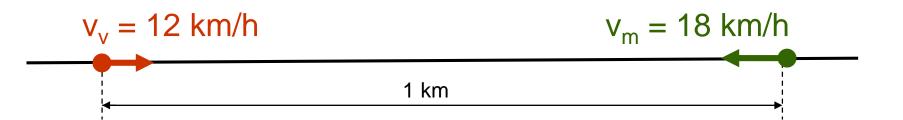
$$x = x_o + v_o \cdot t$$

$$\underline{x = 18 - 3 t}$$

Uzrakstīt ķermeņa ātruma vienādojumu.

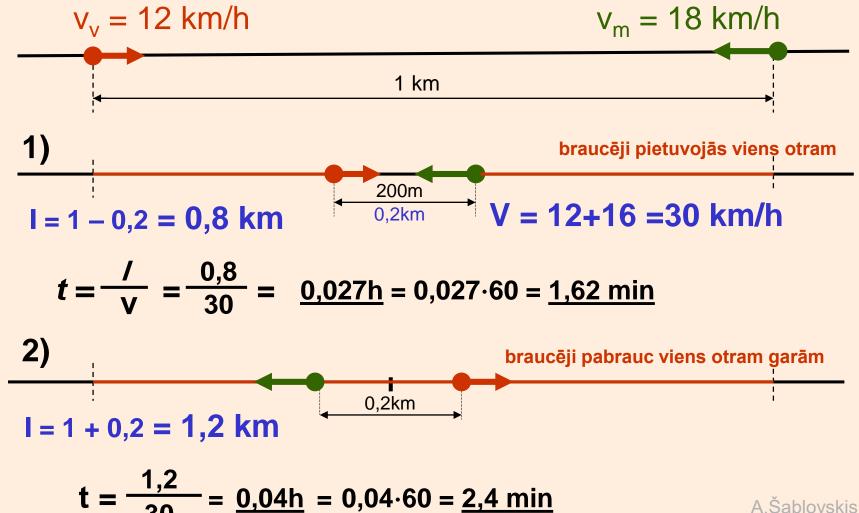
Aprēķināt ķermeņa koordināti pēc 8 sekundēm

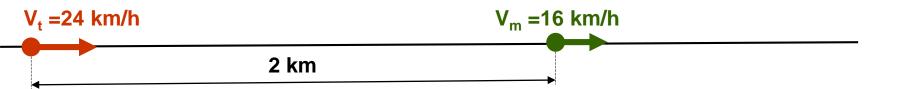
Pa taisnu ceļu viens otram pretī brauc velosipēds un mopēds. To ātrumi ir $v_v = 12 \text{km/h}$ un $v_m = 18 \text{km/h}$. Sākumā attālums starp tiem ir 1 km. Kad attālums starp tiem būs 200m?

Pa taisnu ceļu viens otram pretī brauc velosipēds un mopēds. To ātrumi ir $v_v = 12 \text{km/h}$ un $v_m = 18 \text{km/h}$. Sākumā attālums starp tiem ir 1 km. Kad attālums starp tiem būs 200m?

Pa taisnu ceļu vienā virzienā brauc traktors un mopēds. Traktora ātrums ir 24 km/h, bet mopēda 16 km/h. Sākumā attālums starp tiem ir 2 km. Kad attālums starp tiem būs 400 m?

Pa taisnu ceļu vienā virzienā brauc traktors un mopēds. Traktora ātrums ir 24 km/h, bet mopēda 16 km/h. Sākumā attālums starp tiem ir 2 km. Kad attālums starp tiem būs 400 m?

$$V_{t} = 24 \text{ km/h}$$

$$V_{m} = 16 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 400 \text{m} = 0.4 \text{km}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

$$V_{t} = 24 - 16 = 8 \text{ km/h}$$

traktors ir pabraucis garām mopēdam

$$I = 2 + 0.4 = 2.4 \text{ km}$$

$$t = \frac{1}{v} = \frac{2.4}{8} = 0.3 \text{ h} = 0.3.60 = 18 \text{ min}$$

Lodīte 3 sekundēs pārvietojas no punkta 1 uz punktu 2 ar ātrumu 0,5m/s.

Noteikt mērogu uz x ass.

- Noteikt pārvietojumu uz x ass.
- Uzrakstīt kustības vienādojumu.
- Uzzīmēt koordinātas grafiku.

Lodīte 3sekundēs pārvietojas no punkta 1 uz punktu 2 ar ātrumu 0,5m/s.

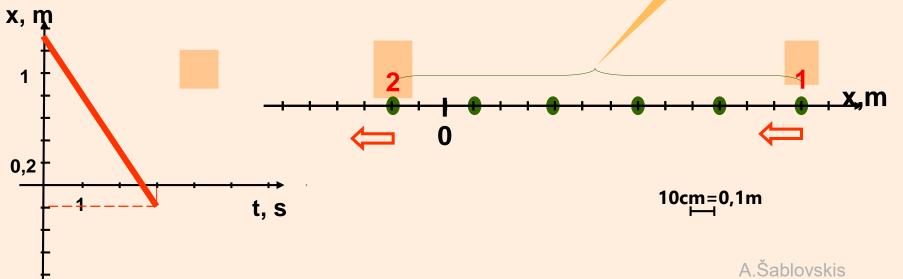
Noteikt mērogu uz x ass.

$$t = 3s ; v = 0.5m/s$$

$$s = v \cdot t$$
; $s = 0.5 \cdot 3 = 1.5 \text{ m}$; $\frac{1.5 \text{ m}}{15} = 0.1 \text{ m} = \frac{10 \text{ cm}}{15}$

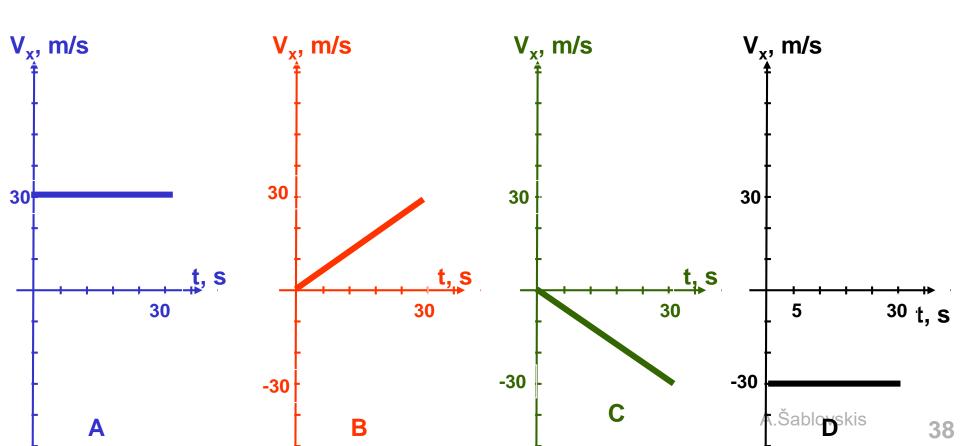
15 iedaļas

- Noteikt pārvietojumu uz x ass.
   I = s = 1,5m;
- Uzrakstīt kustības vienādojumu. x_o = 1,3m; x 1,3 -0,5t
- Uzzīmēt koordinātas grafiku.

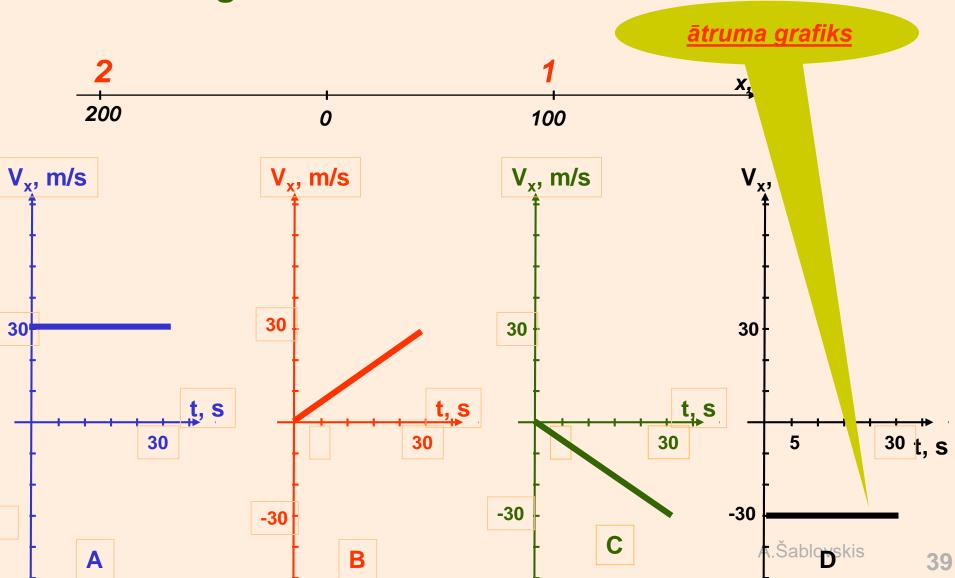

Automašīna pārvietojas pa taisnu šoseju ar ātrumu 30 m/s no punkta 1 uz punktu 2. Kurš grafiks raksturo tās kustību ?

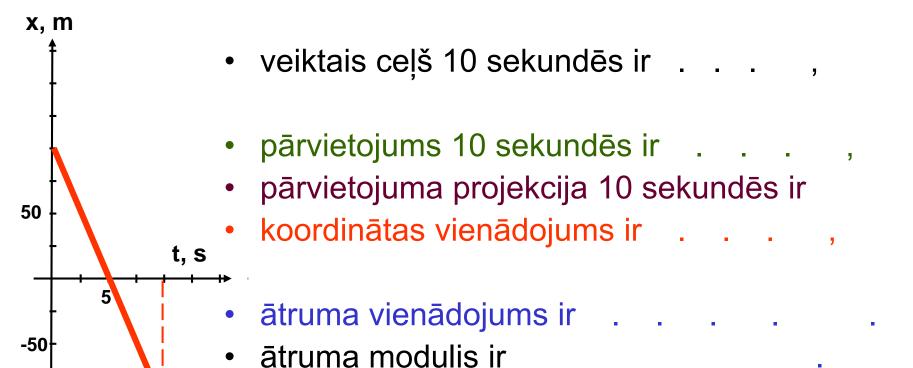
Automašīna pārvietojas pa taisnu šoseju ar ātrumu 30 m/s no punkta 1 uz punktu 2 . Kurš grafiks raksturo tās kustību ?

Automašīnas kustību attēlo grafiks.

Automašīnas

- kustības sākuma koordināta ir . . . .
- automašīna pārvietojas . . . ./virziens/,
- kustības ātrums ir . . . . . ,

A.Šablovskis

Automašīnas kustību attēlo grafiks.

Automašīnas

x, m

50

-50

- kustības sākuma koordināta ir <u>X_o = 100m</u> ,
- automašīna pārvietojas <u>pretēji x asij</u>,

kustības ātrums ir
$$V = \frac{S_x}{t} = \frac{-100}{5} = -20 \text{m/s}$$

- veiktais ceļš 10 sekundēs ir |= v·t = 20·10=200m,
- pārvietojums 10 sekundēs ir <u>200m</u>,
- pārvietojuma projekcija 10 sekundēs ir S_x = <u>-200m</u> ,
  - koordinātas vienādojums ir x = 100 20t,
    - ātruma vienādojums ir v = -20,
- ātruma modulis ir v = 20 m/s.

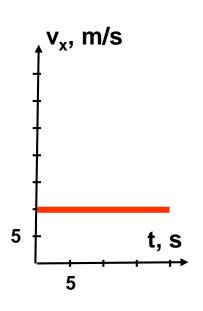
A.Šablovskis

Attēlā parādīts traktora kustības grafiks.

- Attēlotais grafiks ir . . . . /koordinātai, pārvietojumam,ceļam, ātrumam, ātruma projekcijai./
- Noteikt ātruma projekciju . . . . .
- Traktora veiktais ceļš ir . . . .

 Laika momentā t = 0 traktora koordināta ir 50 m. Uzrakstīt kustības vienādojumu koordinātai.

Attēlā parādīts traktora kustības grafiks.

Attēlotais grafiks ir <u>ātruma projekcijai.</u>

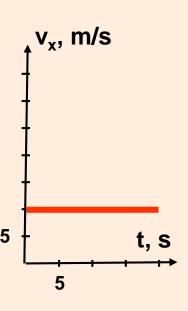
/koordinātai, pārvietojumam,ceļam, ātrumam, ātruma projekcijai./

Noteikt ātruma projekciju

$$v_x = 10 \text{ m/s}$$
.

Traktora veiktais ceļš ir

$$I = v t = 10.20 = 200m$$
.

 $v_{x} = v; \ v_{x} = 10$

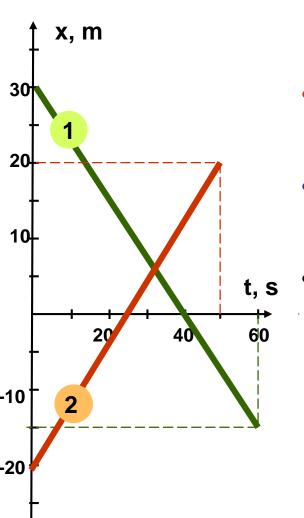
- Ātruma projekcijas vienādojums ir
- Laika momentā t = 0 traktora koordināta ir 50 m. Uzrakstīt kustības vienādojumu koordinātai.

$$X = X_o + V_o t$$

$$x = 50 + 10t$$

Diviem ķermeņiem vienmērīgi pārvietojoties, to koordinātas mainās tā, kā parādīts zīmējumā.

Nosaki ķermeņu sākuma koordinātas.

- Pēc cik ilga laika abi ķermeņi satiksies ?
- Kāda būs to koordināta satikšanās brīdī?
- Izvēlies x asi un uzzīmē šo ķermeņu kustības trajektorijas.

Diviem ķermeņiem vienmērīgi pārvietojoties, to koordinātas mainās tā, kā parādīts zīmējumā.

Nosaki ķermeņu sākuma koordinātas.

$$x_{01} = 30m$$
; $x_{02} = -20m$

Pēc cik ilga laika abi ķermeņi satiksies ?

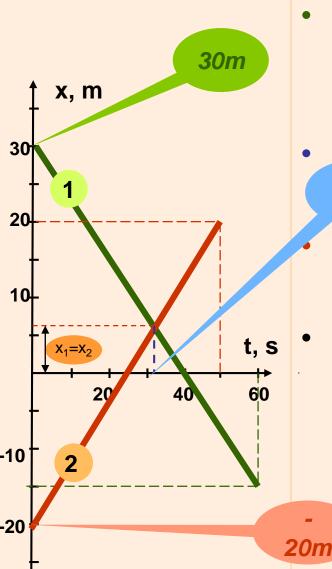
$$t = {\sim}32s$$

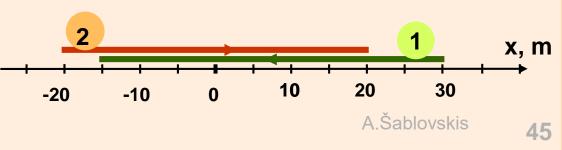
32s

Kāda būs to koordināta satikšanās brīdī?

$$x_1 = x_2 = \underline{\sim 6m}$$

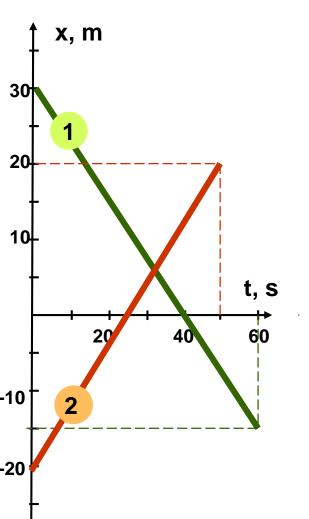
 Izvēlies x asi un uzzīmē šo ķermeņu kustības trajektorijas.

Uzdevuma turpinājums.

Aprēķini abu ķermeņu ātrumus!

 Uzraksti abu ķermeņu koordinātas vienādojumus.

 Uzraksti abu ķermeņu ātruma vienādojumus.

Uzdevuma turpinājums.

Aprēķini abu ķermeņu ātrumus!

$$V = \frac{1}{t}$$
  $V_1 = \frac{45}{60} = 0.75 \text{ m/s}; V_{1x} = -0.75 \text{m/s}$

$$V_2 = \frac{40}{50} = 0.8 \text{ m/s}; \quad V_{2x} = \underline{0.8 \text{m/s}}$$

 Uzraksti abu ķermeņu koordinātas vienādojumus.

$$x = x_0 + v_0 t$$
  $\underline{x_1} = 30 - 0.75t$
 $\underline{x_2} = -20 + 0.8t$

 Uzraksti abu ķermeņu ātruma vienādojumus.

$$v_1 = -0.75$$

t, s

<del>|</del>

40

x, m

20

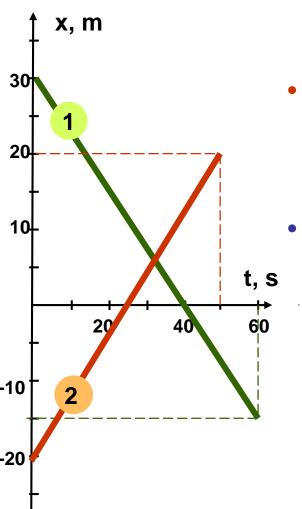
-10

-20

$$\underline{v_2} = 0.8$$
 A.Šablovski

Uzdevuma turpinājums.

Uzzīmē abu ķermeņu ātruma grafikus.

Uzzīmē abu ķermeņu ceļa grafikus.

Uzzīmē abu ķermeņu pārvietojumu projekcijas grafikus.

Uzdevuma turpinājums. Uzzīmē abu ķermeņu ātruma, ceļa un pārvietojuma projekcijas grafikus.

